

permittit generaliter, omnibus administratoribus reclamantibus, aduersus ipsas calculationes priuatas appellationem quoad utrumque effectum, & sic subintrat prædicta limitatio fundata in speciali ratione prædictæ causæ nempe. Quando igitur pars reclamatur per alterum calculatorem petitem calculum reuidetur, & quod iste approbaue-rit iudicis confirmatione sequuta, executioni demandabitur, vt per Parlad. & Escobar supra relatos.

43 Quid autem erit dicendum, vbi in executione huiusmodi sententiæ, qua administrator simpliciter, & genericè condemnatus fuit ad reddendam rationem administrationis, an à facta liquidatione per calculatores, quid, quantumve sit reliquatum, appellationi emissa iudex non deferens, vim faciat? Et partem negatiuam, vt vim non faciat, quia à tali liquidatione non admittitur suspensua appellatio, post disputationem concludunt Ozascus decisio. Pedemont. 12.9. per totam. Francisc. Muñoz de Escobar in d. tract. de ratiocinijs, cap. 33. num. 22. quem sequitur disputans Gratian. discepta. forens. 1. tomo cap. 183. à num. 40. & seqq. & supra à n. 1. pro quo etiam vide quæ nos latè infra 4. p. cap. 10. à princ.

44 Amplius quæri potest, quid de executoris dato pro executione huiusmodi sententiæ, qua quis condemnatur ad reddendam rationem, an excedat si facta calculatione illam extendat ad reliquatum, hoc est (los calcancs) executionem, & solutionis compulsionem. Pro qua difficultate multa scitu dignissima congeimus infra 4. p. cap. 9. de excessu de re ad rem, versiculo rursus quæri potest an executor, à num. ... vbi concludimus, nec excedere, nec appellationi à tali grauamine deferendum esse. Et idem etiam in terminis affirmat post alios, quos eiat Cardin. Tusc. practic. conclus. tomo 1. litera A, conclus. 210. à princ. plures citauimus d. c. 9. & iis adde quod per l. cum seruus, vbi Castrenf. ff. de conditio & demonstr. Socin. consil. 82. sub num. 1. vol. 4. Roland à Valle consil. 49. num. 41. volum. 1. Afflicti. decisione 147. num. 2. decisio Genuens. 209. sub numer. 2. Marquesan. tractatu de commissio. appellat. à Cameral. 45 oblig. 1. part. cap. 16. num. 69. quo etiam loco loquitur de sententia, qua tutor seu alius administrator condemnatus est ad reddendam rationem, vt non suspendatur eius executio per appellationem, ita intelligens, post Angel. in §. economos, in fin. authentica de sanctiss. Episcopis, Borgninum Caualea. tractatu de tutorib. & curat. n. 22. de quo nos superius.

CAPVT XII.

A sententia affirmatiuè vel negatiuè lata super attentatis appellationi delatio denegari nunquid queat absque metu violentiæ.

SVM MARIVM.

Attentatorum sententia est merè interlocutoria. num. 1.

Attentatorum reuocatio non recipit appellationem suspensiuam. num. 2.

Operis noui post denuntiationem qui edificat, attentat & per attentatum demolitur adificium. num. 3.

Aedificium post nuntiationem, & præceptum iudicis reuocatur eodem priuilegio, quo attentata appellatione pendente. num. 4.

Nuntiatio noui operis habet vim inhibitionis. num. 5.

Demolitionis operis attentati sententia non recipit appellationem. num. 6.

C. significantis. de noui operis nuntiatio. interpretatur. num. 7. 8. & 9.

Ius omne potentius operatur in causa, quam in causato. num. 10. & 11.

Causa magis seruitur præstat. num. 12.

Causa plus influit in seipsa, quam in causato. n. 13.

Attentati ob suspensionem non admittitur appellatio ab articulo conexo. num. 14.

Contemplatione alicuius quod fit, ipsi fieri censetur. num. 15.

Interlocutoria sententia prout est attentatorum reuocatio, non recipit appellationem. num. 16.

Attentata ante omnia reuocantur. num. 17.

Ab attentatorum reuocatione appellatio est contra ius. num. 18.

Ius questum facilius amittitur, quam ius querendum. num. 19.

Attentatum & innouatio priuant appellatorem ab appellatione cui ex eo facto censetur renuntiare. num. 20.

Etiamsi attentatum postmodum purgetur, ipsa durat renuntiatio appellationis. ibid.

A grauamine momentaneo non licet appellare. num. 21.

Attentatum magis fauorabile est, quam spolium, & interdictum vnde vi. num. 22.

Attentatorum remedium si cadat super possessione attentata, sapit naturam veri possessorij. num. 23.

Attentati sententia reuocatoria non recipit appellationem, etiam respectu expensarum, quarum condemnatio fit. num. 24.

Attentatorum reuocatio plura continet priuilegia, pluresque pæne inducunt in odium attentantis, num. 25.

Attenta

Attentatorum reuocatio celerem expeditionem desiderat, & litis abbreviationem. num. 26.

Lancelotus Robertus trepidè resoluit questionem, an attentatorum reuocatio admittat appellationem. num. 27.

Attentata possessionis reuocatio non recipit appellationem. num. 28.

Attentatorum appellatione pendente reuocatoria sententia non admittit appellationem. num. 29.

Attentati lite pendente reuocatoria sententia non recipit appellationem, quando à causa principali non licet appellare. num. 30.

Attentatorum reuocatio generaliter appellationem non admittit. num. 31.

Ab attentati reuocatione denegatur appellatio in odium, & pænam attentantis, & in fauorem attentatum passi. num. 32.

Attentans hanc patitur pænam, vt non audiatur appellans. num. 33.

Attentatorum reuocatio non recipit appellationem suspensiuam, sed deuoluiuam sic. num. 34.

Et qui teneant hanc opinionem mediam. num. 35.

Attentatorum reuocatoriam sententiam semper exequitur nuntius Hispania. num. 36.

Attentatorum reuocatio magis fauorabilis iudicatur, quam causa pensionis, etiam cum clausula (sine retardatione solutionis, &c.) num. 37.

Attentati sententia reuocatoria an sit interlocutoria, vel habeat vim diffinitiuæ. num. 38.

Attentatorum iudicium potest tres habere sententias conformes, prima exequuta. num. 39.

Attentati à reuocatoria sententia appellationi si non deferat iudex Ecclesiasticus, vim non facit. num. 40.

Attentati sententia lata in fauorem attentatum passi non recipit appellationem, secus si contra ipsum lata sit. num. 41.

Appellatio prohibita in fauorem alicuius, ipsi intelligitur permessa, si aduersam sententiam obrincat. num. 42.

Cuius doctrine varia redduntur exempla. ibid.

QVANTAM cognitionem cum cæteris huius secundæ partis habeat questio hæc, ex eius fundamento parum haut clarè apparebit, siquidem supponi libet, sententiam super causa attentatorum latam non diffinitiuam, nec vim eius habere, sed merè fore interlocutoriam, receptius quidè est. Enimvero illam interlocutoriam esse dicitur, quæ fertur super his articulis, quæ incidunt, seu emergunt in causis, gloss. in clem. ad compef. de sequest. poss. Philip. Fran. in cap. cum cessante num. 36. de appellat. sequitur Archidiaconus & Speculator. sed articulus attentatorum nihil aliud est, quam incidens,

& emergens in causa, & processu, vt patet in recollectis. Moëda. decisio 100. commissio. sub rub. de iudicij. quo etiam argumento vsus est Rota in decis. 10. aliàs 215. nota quod sententia, de re iudi. in antiq. ad idem hoc & alio vti solet fundamento. Sententia diffinitiuæ est, quæ definit negotium, & causam princip. vt post gloss. in d. clem. ad compefend. & alios per eam citatos docet Franch. in d. num. 36. Guido Pape in consil. 104. numer. 2. sed hæc sententia id non operatur, vt probat eadem decisio, ergo est interlocutoria, quod etiam probat post Rotam Marquell. de commissio. part. cap. 29. numer. 23. Quibus & aliis fundam. quæ apud eos videre poteris, hanc doctrinam veram esse profitentur Alexand. consil. 99. vltis num. 5. lib. 5. gloss. & Doctores in cap. non solum de appellat. in 6. Franch. in dict. cap. cum cessante num. 45. versic. 9. quod sententia fertur super reuocatione attentatorum de appellat. idem post Rot. decisio. 11. aliàs 85. in nouis. tenet Bald. in sua practic. sub rub. de appellat. quest. 2. num. 2. Guido Pape in tractatu de appellat. quest. 121. Ioan. Andr. in dict. cap. non solum de appellat. in 6. Rota decisione 1. aliàs 15. si iudex, vt lite pendente, in nouis, dicens, quod re vera est sententia interlocutoria. Rota etiam in decisione 474. de officio iudi. in antiq. Craueta consilio 171. & vt magis communem, magis veram atque probabilem hanc esse amplectendam opinionem, dicit Lancelot. Robertus de attent. 3. p. c. 28. num. 19. vbi à num. 30. aliquas declarationes annectit.

Quo præmissis, ne in hac questione detineamur, affirmo hanc conclusionem in eadem declarationibus inferrius apponendis, vt à sententia lata pro reuocatione attentatorum appellationi emissa minimè deferendum fore, nec vim fieri, ad quam primò, eo moueor, quod qui post denuntiationem noui operis edificat, innouat, & attentat, adificiumque per viam demolitur attentati, ita tenet Bald. in consil. 245. proponitur numer. 2. lib. 2. sequitur à Iafone in l. 1. num. 3. versiculo 4. limita. vbi etiam Vincentius Herculanus col. 8. ff. de operis noui nuntiatione.

Vnde si nuntiatius procedit in opere post præceptum iudicis nulliter agit, & omnia sunt reuocanda eodem priuilegio, quo gaudent attentata, pendente iudiciali appellatione, gloss. per illum text. in cap. non solum 7. versiculo reducendum, post medium versiculo nisi prohibitio. de appellat. in 6. Philipp. Fran. in c. bone 51. colum. 5. num. 19. concl. 7. eodem titulo. Ruinus in l. 1. in princ. num. 14. & 15. colum. 6. in fin. versiculo vel dic, quod licet de noui oper. nuntia. Lancelot. de attentat. cap. 18. de sentent. in causa attentata foren. n. 63. & 64. Bal. consil. 245. proponitur

proponitur num. 2. versic. 2. pramitto lib. 2. Iulian. l. 1. in princip. num. 1. & 3. versiculo 4. limita. de noui oper. nuntia. Ferrar. cautela 58. colum. fin. Petrus Sordus conf. 154. num. 9. lib. 2. Gratian. disceptati. forens. 1. p. cap. 84. à num. 1. & sequentibus, dicentes, quod ista nuntiatio habet vim inhibitionis inducens priuilegium attentatorum.

6 Sed à sententia demolitionis operis attentari, & innouari non admittitur appellatio, quia denegatur audientia. text. est in l. 1. §. sed si is, ubi Iulian. ff. de noui oper. nunti. ex qua deducunt Doctores regulam generalem, quod in causis, & casibus, in quibus à iure seu à lege uiua vel mortua denegatur audientia alicui, ei etiam denegatur appellatio, quia censetur remota. ita tenent Speculator in titulo de appellat. §. in quibus numer. 3. 2. versiculo 30. & Bald. in addition. ad eundem in princip. Barnabas Brisso. in cap. si quis deinceps, per text. & glossam ibi verbo, audientia. 16. quest. vlti. Buttigarius in cap. significauit in fin. de exceptio. Veroniam. consil. 64. colum. 2. & Eguidius Bossius remissiuè ad eum in tract. crimin. titulo de appella. num. 18. quæ sententia absque reatu attentati rectè à iudice posse exequi non obstante appellatione, firmat Rebuff. titulo de appella. art. 8. gloss. 12. num. 36. & 37. Cepola in consil. 64. colum. 1. in fin. post Bart. & Manfre. lib. 2. pract. conclus. super attempta. conclus. 188. Philipp. Franch. in cap. de appella. colum. 5. versiculo sed in contrarium facit, per Bartol. in l. peremptorias. Cod. sententiam rescin. non posse, & alios à nobis accuratè congeitos supra in cap. 13. à principio. ergo euidenter probatur, appellationem emissam à sententia lata in reuocatione attentatorum, non esse admittendam.

7 Cui fundamento quod (vt vides) legitimum est, non obstat text. in cap. significantibus de operis noui renuntiatione, ubi expressè videtur probari, in causa noui operis nuntiationis admitti appellationem, eaque quoad vtrumque effectum, adeò, vt quidquid post eam à iudice factum est, vt attentatum reuocatur. Cui respondeo; textum illum, licet procedat in causa operis noui nuntiationis, intentatur ad reuocationem, & demolitionem operis noui constructi ante denuntiationem, cui & pars, & officiales cessantes in ædificio acquieuerunt, minimè que in opere vltius processerunt post ipsam nuntiationem, & sic procedit, quando contenditur an quis ius habeat ædificandi vel ne, quo casu siue detur sententia affirmatiua, siue negatiua, eum scilicet, iure carere ædificandi, ab ea appellatio vtrumque habet effectum.

9 Non tamen procedit ille text. quando

agitur ad reuocationem, & demolitionem ædificij constructi, postquam sibi facta est denuntiation, imò ea spreta, & in contemptum eius ad vltiora ædificandis procedit, quod est innouatum, & attentatum. & quando pro eius reuocatione tantum agitur suspensa, & pendente causa principali, cui sit ius ædificandi, &c. tunc lata sententia contra innouantem, ei denegatur audientia, & appellatio, quo casu procedit, & loquitur text. in dict. l. 1. §. sed si is ff. de operis noui nuntiatione, & quæ nos hæcenus diximus, non tamen text. in dict. cap. significantibus, de cuius intellectu latius egimus in c. 8. supra hac secunda parte, quem quoniam ibi comprobauit non libet repetere.

Secundò pro hac nostra opinione facit, 10 nam omne ius potentius operatur in causa, quam in causato. Paul. Castren. consil. 129. volum. 1. ubi allegat text. in l. digna vox Cod. de legi. nam quando quid est propter aliud, 11 potius consideratur id, propter quod est. l. c. si non sunt clau. 2. 1. §. perueniamus ff. de auro & argent. legato. & magis causæ seruitium præstatur l. tempus 29. ff. de re iudic. propter enim 12 vnumquodque tale, & illud magis clem. 1. de reliquis & vener. sanct. aurb. multo magis c. de sacrosanct. Eccles. nam plus influit causa in se ipsa, quam in causato. Felin. in cap. auditis numer. 20. de rescript. decilio Genuenensis 128. n. 2. 13 & probat text. in l. nauis onusta in primo responso ff. ad l. Rhodiam de iactu sed sic est, quod appellatio, que emittitur ad differendum reuocationem attentatorum, siue in causa conexa, siue diuerso articulo, non admittitur, vt tradunt Doctores in cap. an sit 42. de appellat. præsertim Franch. numer. 7. post Ioan. Andr. & Specula. ergo multo fortius hæc debet denegata censi appellatio in se ipsa causa, & sententia reuocationis attentatorum, cum directò tendat ad differendum eandem, cum hoc operetur in causa diuersa, & separato articulo; quod namque con- 15 templatione alicuius sit, ipsi fieri censetur. text. in l. additio versiculo vltimo ibi, propter me. ff. de acquir. hered. l. sed & si quid 26. ff. de usufruct. l. sed si plures §. in arrogato ff. de adoptionibus. latissimè infinitis Doctoribus relatis nostras Ioan. Garcia in tract. de coniugali acquiesc. à num. 101. cum pluribus sequentibus.

Tertiò facit, quoniam sententia lata super reuocatione attentatorum (vt ad principium huius capituli comprobatum reliquimus) est merè interlocutoria, ergo nec iure ciuili, nec canonico appellatio ab ea admittenda est, ex l. 1. Cod. quorum appellat. non rec. l. ante sententiam ff. de appella. recip. Concil. Trident. sessione 24. de reformatione cap. 20. & quia isthæ appellatio est contra ius ex mente

Decij

Decij in cap. an sit, sub num. 2. col. 2. versiculo secundus tamen fuit intellectus de appellat. quia 17 attentata ante omnia reuocantur, per text. in c. non solum de appellat. lib. 6.

Et quia si attentè attendantur decretales loquentes de huiusmodi attentatorum reuocatione, assidue inuenies, tum Papam ante omnia mandare in commissione innouata reuocari, & reponi, tum etiam vt nullibi legamus appellationem ab huiusmodi reuocatione fuisse interpositam, & admiffam, licet aliàs in longa facti serie mentionem fieri, assidue solet cuiuslibet appellationis etiam à minimo interpositæ, de hac autem nullibi, vt videre est per text. in cap. ad presentiam cap. constitutus c. significauit, cum pluribus alijs de appellat. cap. signific. de oper. nou. nuntiatione cap. venientes de iureiur. c. 1. vt lite pend. in 6. c. exhibitio de iudi. & alijs infinitis, quos potius laboriosum esset, quam subtile 18 cumulare. Quod si foret permiffum appellare, fortè aliquis eo remedio vsus fuisset, sicque contra ius meritò isthæ appellatio iudicanda est, secundum Decium in d. cap. an sit, ac per consequens nullatenus admittenda. text. est in cap. consuluat el. 3. de appellat. quia durum est contra stimulum calcitrare, Actuum Apostol. cap. 9. & quæ in hoc proposito congeffimus supra cap. præcedenti, quæ enim de facto, & contra ius fiunt, de facto rescindere ius est.

19 Desuper & quartò probatur, namque faciliùs amittitur ius querendum, quam ius quaeritum. Iul. consil. 236. an Rex Roma. colum. 4. lib. 4. Philipp. Decius in l. seruus Cod. de patris, & consil. 269. Consultus, colum. 4. Bald. in illud colum. 3. in 3. quest. c. de sacrosanctis Eccles. Anchart. consil. 371. Tiraquell. in l. si vnamquam verbo donatione largitus numer. 147. & in legibus connubia gloss. 3. in prin. questione versic. illud igitur pro constanti. sed innouatio priuat appellantem ab appellatione proposita, & iam in esse deducta, ex text. in dict. cap. an sit

20 de appellatio. secundum alium intellectum, vt quia appellans aliquid appellatione pendente (puta aduersarium spoliando) innouauit censetur suæ appellationi renuntiasse, gloss. magna in cap. non solum circa fin. de appellat. in 6. & post Anton. Hostiens. Panormit. & Immolam latè declarat Franch. in dict. cap. an sit in gloss. 1. num. 8. & ibi Decius num. 1. & consil. 103. in causa post princ. Bald. in cap. ex parte Ade. colum. 7. de testib. Angel. in l. fin. Cod. de temp. appell. Matetila. in singulari suo 28. Menoch. de recuper. rem. 17. numer. 39. Lanfran. decisio 443. appellans. & Ripa in l. naturaliter §. nihil commune num. 159. ff. de acquir. Mynsinger singular. obseru. centuria 2. de cessione 50. Ioa. de Neuiza. in consil. 36. num. 10.

& consil. 82. n. 12. Quod extenditur etiam si postmodum purgetur attentatum, quia adhuc durat ipsa appellationis renuntiation, vt communem dicit Fran. in dict. cap. an sit. & Lancelot. de attempta. 3. part. cap. 31. de penis attempta. numer. 237. cum 4. sequentibus. ergo eum fortius videbitur priuare à proponenda, & nondum in esse deducta, quia cui licet quod est plus, vtiq; licet quod est minus, & in maiori semper inest minus ex iuribus vulgatis.

Quibus adde & quintò, quia quando 21 grauamen in aliqua sententia illatum est momentaneum, instantaneum, & per modicum tempus, ab ipso non appellatur. text. est in l. 1. c. si de mon. possess. fuer. &c. quia possessorij remedium momentaneum est, & in alio iudicio, nempe, proprietatis potest reparari, & reuocari, vt & nos suo loco infra 3. part. & supra cap. 6. diximus. Sed hoc re- 22 medium attentati huius est naturæ, vt tantum duret, quantum peruenit ad diffinitiuam; ergo nec in eo debet appellatio admitti, maxime quia hoc remedium attentatorum adhuc est magis priuilegiatum, quam spolium, & interdictum vnde vi, secundum communem opinionem, de qua testatur Decius in cap. ex parte 2. colum. fin. versic. quarta conclusio de restitutione spol. & in consil. 200. in causa circa medium, pro qua est decisio Rotæ 2. aliàs 14. fuit dubitatum, numer. 3. de restitutione spolia. in nou. Franc. in c. bone. num. 13. & sequenti. de appell. & in cap. consuluat num. 8. eodem titulo. Alexand. consil. 99. visis num. 4. lib. 5. Anchara. in cap. 1. vt lite pend. in fin. Mandosus alios allegans in tract. commissio. in 14. form. commiss. attentato. in verbo causas, colum. 8. sub versiculo circa quartum priuilegium. Ripa in cap. sape num. 10. de restitutione spoliat. Eguidius decisio. 49. & decis. 294. id autem. Stephan. Aufre. in additio. ad capell. Tholos. ad fin. Ruin. consil. 76. lib. 5. Menoch. de recuperan. in remed. 17. numer. 25. sed in possessorijs his remedijs minimè appellatur, ex d. l. i. Cod. si de moment. possess. &c. vbi omnes Do- 23 ctors. ergo à fortiori nec in isto remedio reuocationis attentati, tanquam magis priuilegiato; maxime quoniam quando hoc remedium cadit super possessione attentata, sapit naturam veri possessorij, vt expressè dicit Rota decisio 1. aliàs 13. si index sub numer. 3. in fin. vt lite pend. in nouis. & decisio. 2. aliàs 113. tres sententia de re iud. in nouis. & decisio 28. aliàs 517. de re iud. in antiquis. & alibi passim.

Sextò probatur, quia appellatio à cõdemnatione expensarum in tantum licita est, vt admittitur generaliter, vt aliquando etiam fiat earum condemnatio in sententia, super negotio

negotio principali, à qua aliàs non admittitur appellatio, vt in possessorio operatur, vt non solum à condemnatione expensarum, sed etiam à rota sententia super principali admittatur, secundum Lancelot. *de attentat.*

24 3. part. cap. 30. num. 146. sed sic est, quod appellatio etiam à sola condemnatione expensarum facta in sententia reuocationis attentati, non admittitur, secundum Innocent. in cap. saepe de appellat. quem refert & sequitur Rota decisione 1. aliàs 13. si index vt lite pendente in nouis. & Milis in reperio. verbo appellari non potest à condemnatione fol. 15. Lancelot. loco relato numer. 147. ergo dicendum est, vt hoc attribuat maximo priuilegio attentati, & sic vt in eo non admittatur appellatio, & in eo seruetur regula iuris, vt accessorium sequatur naturam principalis sui, de quo latè diximus supra hac 2. part. c. 7. in secunda limitatione principali à numer. 101. cum seqq. & à num. 122. cum seqq.

25 Præfatis etiam omnibus addendum, quod quanta specialissima priuilegia à iure in fauorem huius remedij sunt concessa, & introducta, quantæque pœnæ in odium attentantis, prout ad longum congeffit Lancelot. *de attentat.* 3. part. cap. 30. titul. de priuileg. attentat. & cap. 31. de pœnis attentat. quæ solet esse efficacior ratio ad prohibendam appellationem, vt latius diximus in cap. superiori. & in c. 8.

26 hac p. circa contumacem. & quia hæc causa celerem expeditionem requirit, secundum Rotam Modernam in vna Nolani. Abbatie, Regalis vallis coram Paleoto, vt est in collectis ipsius decisione 115. Ioan. Michæl. ad fin. qua dicitur, quod attentatorum reuocatio respicit abbreviationem litis, ac in ea proceditur summarè, iuris ordine non seruato, vt per Lancelot. *de attentat.* 3. p. c. 25.

27 In resolutione huius questionis Lancelot. Robert. timidè, & non multum constans loquutus fuit, etenim in 3. part. cap. 28. à numero 43. questio. 3. tetigit, vbi arguit, & posuit fundamenta, vt à sententia reuocationis attentati omnimodo licuisset appellari, & quoad suspensiuum & deuolutiuum; mox alia adducit fundamenta pro directò contraria opinione; postmodum alia adduxit, vt appellari liceret, sed quoad deuolutionem tantum, vt sententiæ executio minimè impediatur, & hanc à numer. 91. vsque ad 98. per totum. & ad medium numer. 95. versiculo quod si quis. dicit, fortè si quis voluerit tenere alteram opinionem, aut absolutè affirmatiuam, aut absolutè negatiuam, quod ipse magis adhaeret negatiuæ, tanquam magis probabili, & fundatæ, in puncto iuris veriori ex fundamentis superius per eum adductis à numer. 49. dicitque (& tenendo eam

non obstant ea, quæ in contrarium pro prima opinione fuerunt considerata) quibus sigillatim responder nulla supra scripta limitatione.

Sed adhuc ipse ibi numer. 98. versiculo verum quia veritas nouarum opinionum, &c. dicit, quod si aliquis voluerit sequi opinionem, quæ habet, appellationem admitti à reuocatione attentatorum absolutè, & quod ad vtrumque, quæ tacitè (vt ipse dicit) colligitur ex nonnullis autoritatibus (de quibus per nos protinus) necessariò tamen eam debet limitare & declarare tripliciter, non verò aliter simpliciter admittere. Prima autem limitatio est in attentatis, quæ sunt circa possessionem. & per sententiam reuocationis attentatorum venit restituenda possessio, quia tunc non admittitur appellatio, vt ipse latè probando prosequitur à numer. 99. Secundam verò limitationem apposuit numer. 127. vt in attentatis appellatione pendente, eius reuocationis sententia non sit licita appellatio. Tertia limitatio est, vt in attentatis factis lite pendente, quado à causa principali non admittitur appellatio, nec etiam à sententia reuocationis attentatorum admittenda est, & hanc scripsit à num. 130. cum sequentibus. Tu autem adde aliam, vt in cæteris attentatis omnino prohibitam inueniamus, ex l. 1. §. sed si is ff. de noni operis nuntiatione, de cuius intellectu supra egimus.

Ecce igitur quod hæc limitationes extenuant regulam penitus opinionis affirmatiuæ, & admissis his limitationibus nullas ferè alias species inuenies sub ea regula comprehensas, & propterea potius ipsas regulam negatiuam constituere, affirmare rectè queit. Et sic etiam ipse Lancelot. in ista secunda opinione etiam adhibitis dictis limitationibus, nunquam pedes suos firmavit; sed semper in priori omnino negatiua appellationis, quam veriolem de iure, & certiolem vocat ibi, eamque semper sequutus fuit, & in aliis diuersis locis constanter, tenaciter, & absque varietate, vt videre est in 3. part. cap. 30. à num. 105. cum pluribus sequentibus. inter alia priuilegia attentatorum hoc describit, scilicet; vt ratione attentatorum passi hoc sit inductum à iure priuilegium, & ratione attentantis hæc pœna, vt attentans prohibeatur appellare, & regulæ generalis, vt appellatio non impediatur etiam Diabolo. ista fit limitatio in attentante, maxime appellatione pendente, vt ipse non audiatur appellans. Et in eodem tractatu de attentat. 3. p. cap. 31. num. 218. cum pluribus sequentibus, inter alias pœnas, quæ in odium attentantis à iure inductæ sunt, hanc pariter refert, scilicet; in attentantis appellatione pendente eius;

scilicet, reuocationis sententia non admittatur appellatioem ex d. c. an sit; de appellat. de quo per nos supra in secundo fundamento. Et hanc opinionem omnino negatiuam sequitur etiam, & comprobatur Cæsar Contard. in l. vnica in ampliatio. num. 37. C. si de moment. possess. quem refert & sequitur Ruginell. tractat. de appell. §. 2. cap. 3. num. 684. folio 123.

33 Ex quo text. in d. cap. an sit. & eius intellectu secundum Anton. Panor. Fran. Decium, & alios, hanc deducit ibi num. 124. regulam, & conclusionem, quod attentans appellatione pendente in penam, excluditur à beneficio appellationis, quæ probatur ex text. ibi, ex quo primo loco hanc conclusionem elicere. Franch. ibi num. 1. versiculo 1. regula. & clarius num. 7. & assentitur vltra iam citatos Lanfran. decisione 443. appellans. & Decius in cap. ex parte el. 2. num. 6. de rescriptis. & Ripa in l. naturaliter §. nihil commune sub numer. 159. ibi. Ioan. Corraf. numer. 102. de acquir. possessione. qui omnes hoc loquendi modo vtuntur, attentantem appellationis beneficio priuari, quæ pœna illam declarationem admittit, vt non perpetuò censeatur prohibita appellatio, sed per prima vice tantum, vt per Franch. in d. cap. an sit. sub num. 2. versiculo quartus casus. & Lancelot. loco proximè relato num. 230. & sequenti. & vide numer. 227. cum duobus sequentibus. vbi dicit ex aliis hoc non procedere in causa diuersa, nisi appellatio interposita per attentantem, etiam in causa diuersa, tenderit ad differendam reuocationem attentati.

34 Ego verò medius inter partes æquissimam, veram, & probabilem resolutionem apprehendam, ad eò vt nec in totum sequar opinionem affirmatiuam, absolutè appellationem quoad vtrumque effectum permittentem; nec in totum alteram pariter absolutè appellationem prohibentem, quoad deuolutiuum & suspensiuum; sed vt admittatur appellatio à sententia reuocationis attentati, non tamen retardata eius executione, & sic quoad effectum deuolutiuum sit permilla appellatio, quoad effectum verò suspensiuum penitus denegata. Quæ opinio ex mente omnium est comprobata ex fundamentis superius adductis, conuenientique intentioni, etiam tacita, quæ deducitur ex aliorum Doctorum doctrinis, mentione facientibus de appellatione ab hac attentatorum reuocatione (vt protinus videbimus) & hanc in praxi quotidiè videmus assequi vt æquiolem, & seruari; ac propterea suspensio negata appellationi à reuocatione attentatorum probatur ex omnibus, & singulis fundamentis superius hucusque à nobis adductis Salgado de protect. Reg. Tom. I.

ductis, quæ omnino concludunt, & probant expressè: deuolutio autem præfata appellationi permilla atque concessa inuitat æquitate. Satis namque attentatum passo sibi à iure consulitur: vt possessionem sibi ablatam cum fructibus, & expensis recuperet, reponaturque contra ius attentatum ante omnia celeri expeditione, nulla dilatione admilla, nec iuris ordine seruato, vt per Lancelot. *de attentat.* 3. part. cap. 25. neque hoc appellatio impediatur: summus enim fauor, maximèque istud est attentatum passo priuilegium; nimis etiam odium attentantis. & tandem omnes effectum suum consequuntur, omniumque hoc modo intentioni satisficit, atque consulitur, tam iudici exequendo, quam parti attentatum passæ recuperando, & attentanti condemnato, vt mediante appellationis effectu deuolutio, quodcumque sic fuerit grauatius, indebitæ sententiæ retractationem appetere potest, & ius quod hoc modo sibi incolumè, & saluum est, consequi. Et hanc distinctionem sequitur Lancelot. *de attentat.* 3. p. cap. 28. n. 91. & sequentibus, cuius meminit etiam Escacia *de appellat. quest.* 17. limit. 6. membro 6. num. 75. versiculo pro concordia adducuntur, &c. fol. 376. licet ipse affirmatiuam, scilicet; videatur sequi, tepidè tamen ex praxi vrbis. Et de communi opinione huius distinctionis testatur Lancelot. *vbi proximè num. 17. folio 446.* Ad hanc concordiam reducendus etiam est Ruginellus *tractat. de appella.* qui ex Mandosio, & Lanceloto tenet, in §. 2. c. 3. num. 86. quod à sententia lata super reuocatione attentatorum licet appellari, vt intelligatur: quod procedat quoad effectum deuolutiuum, ne videatur sibi ipsi contrarius, cum ipsemet in eodem §. 2. cap. 3. numer. 684. expressè affirmat, appellationem non admittendam ab huiusmodi sententia super attentatis lata, quia debet intelligi quoad suspensiuum effectum. Et hanc opinionem communiter etiam seruat, & sequitur tribunal reuerendissimi Nuncij horum regnorum, quotidiè que videmus, eius sententias, quibus reuocantur attentata, exequi appellatione pendente.

Deinde quia præfata fundamenta negatiua à nobis supra adducta, prout est, vt hæc reuocationis attentati sententia sit interlocutoria, & quod celerem expeditionem desideret, & similia, eorum appellatio non vtrumque effectum habet, sed vnum & deuolutiuum, vt suis locis dicitur, maxime quia cum attentatorum remedium vtrique possessorio assimilatur, vt dictum est, sicut in hoc appellatio emissa vno tantum effectu potitur, vt ex his, quæ latè per Cou. in pract. c. 24. L. 1. à num. 8.

à num. 8. ergo pariter, & in illo dicendum est. deinde cum causa attentatorum aliàs iudicata est tam fauorabilis, & magis quam causa pensionis, etiam cum clausula sine retardatione solutionis, vt per Rotam in vna Taruisen. coram Prospero inter recoll. per Achil. de Grass. decis. 2. 4. attentatorum causa sub rubric. de attent. & dicit Lancel. de attent. 3. p. c. 28. n. 95. ac ideo cum in pensionis solutione appellatio non habeat vtrūque effectum, stante dicta clausula; ergo & ita in nostro casu, & hanc nostram opinionem æquissimam fateatur Lancelot. ibi amplectendam.

38 Hoc & ampliùs suaderi videtur ex responsione à nobis assignanda quibusdam Doctoribus, ex quorum tacita intentione videbatur deduci, ab hac sententia reuocationis attentatorum licitam esse appellationem absolūtē. Et primò quoniam in illa quæstione, quæ ab aliquibus disceptatur; an hæc præfata sententia sit interlocutoria, vel diffinitiva, plures dicunt vim diffinitivæ habere, quoad effectum, *elem. appellanti, de appellat.* vt appellans possit ex nouis causis appellationem iustificare, inter quos Author est Cardi. in *d. elem. appellanti num. 9. quæst. 9.* & Petrus Duenas in *regul. 47. num. 3. versic. 3. fallit. Rota decisione 1. vt lre pendens. post princ. versiculo nec obstat.* ergo tacitè sequitur appellationem esse permissam, dum supponunt appellationem ex nouis actis iustificari posse. Quia respondeo veram esse suppositionem, & sequelam tacitam; sed in hunc tamen sensum accipiendos fore, vt appellatio admittatur, & sequatur etiam non retardata sententiæ executione, qua non obstante causa appellationis deuoluatur ad superiorem, & coram eodem tractatur, rectè verificatur, & cadit omnino doctrina dictorum Doctorum, quæ in hunc sensum recepta nihil detrahit nostræ.

39 Nec secundo loco obstant Rotæ decisiones, 2. aliàs 113. *de re iudi. in nouis*, & decisio 28. aliàs 517. *codem titulo in antiquis*, supponendo in attentatis tres fuisse latas sententias conformes, ac per tres instantias itum, quod non potest esse absque appellatione à prima, & sic successiue à secunda, quibus facillè patet responsio, etiam nostra opinione retenta, cum in ea appellatio permittatur, vt didum est, & sic bene potest peruenire ad tres instantias, & tres conformes, præcedente executione prioris, appellatione non obstante, imò multi possunt dari casus, nihil intentioni nostræ, & æquæ resolutioni detrahentes, quibus attentatorum reuocatio non fiat, nisi post tres conformes, prout contingit, quando prima sententia, & secunda lata sunt contra attentata passum,

estque reuocatio denegata, à quibus potest ipse appellare quoad vtrumque effectum, vt mox dicitur, & ita necessariò debet ire per tres instantias, & tres conformes, antequam attentati reuocationem consequatur, vt aliàs diximus, instrumento Camerali, quia si in prima sententia denegata est eius executio, & sic contra creditorem feratur, tenetur spectare tres conformes, antequam instrumentum exequatur, nisi sit postmodum aliqua pro se lata, qua recuperet priuilegium executionis; quia semel prohibitionem euasit. Idem est dicendum in iudicio legis si. *C. de edicto diui Adri. & in alimentis, multis, & similibus*, quia lata prima sententia contra possessionem, alimenta petentem, admittit appellationem quoad vtrumque effectum, & in tota causa tres sententiæ necessariò executorialis spectandæ sunt, quouisque aliquam fauorabilem actor consequatur, vt nos latè Deo dante de hac quæstione agemus infra parte 3. multis capitibus, & præcipuè in cap. 4. per totum, vbi latissimè de hoc articulo tractatur, cum distinctione iuridica procedendo.

Alios etiam casus possumus constituere, vt verificentur præfata Rotæ decisiones, aded, vt in nihilo nostra opinio lædatur, quos ad id proposuit Lancelot. *de attent. 3. p. c. 28. numer. 96. versic. ad tertium similiter.* quod possunt dari tres sententiæ in causa attentatorum, vel quia passus attentata, in cuius fauorem fuit lata prima sententia, minimè attendit in huiusmodi priuilegio, & sic negligens vel ignarus non petit eius executionem; sed curando tantum eam defendere, ne sibi reuocetur, eundo in sequelam appellationis, vt multoties contingit.

Potest in hoc etiam euenire, vel expresso accedente partium consensu; vel tacito, vt quia etiam is, qui est attentata passus, hoc suæ sententiæ priuilegio abuti malit, pro tam breui tempore, ne fortè ipsa postmodum reuocata sententia, per alias tres patitur grauamina, & incommoda, quæ acciderent in repositione executionis erga restitutionem possessionis adeptæ. fructuum, & expensarum, qui, vel quia multum confidens de sua iustitia causæ principalis malit, litium anfractus, & dilationes subindere pro ea diffinitivè consequenda; prout ego vidi non paucos litigatores hanc facere considerationem; ac ideo quod tacitè ex mente prædictorum Doctorum, & Rotæ decisionum deducitur. non vrget, quoniam non debet attendi quod de facto factum est, sed quod de iure fieri debet. Rota *decisione 58. aliàs 412. si appellatur de appellationibus in nouis.* quia cum nostra opinione rectè potest concurrere,

concurrere, eique omnino adaptari, & quod magis est, in fauorem retorqueri secundum intelligentiam à nobis assignatam.

40 Quibus suppositis in hac quæstione potest constitui regula, iudicem nullo modo vim facere, si appellationi emissæ à sententia lata pro reuocatione attentatorum non detulerit, cum tunc à iure non cogatur deferre, imò sententiam suam absque metu, & reatu attentati possit ad effectiua, & actuale executionem trahere; quæ regula adaptatur tam nostræ æquissimæ opinioni, vt quoad suspensiuum hoc casu censetur prohibita appellatio, quam absolūtè negatiua quoad vtrumque, quam sequi à temeritate non distaret, cum nimis rigorosa sit.

41 Quam regulam loco limitationis, vt declares, volo; vt scilicet intelligatur, quando sententia lata est in fauorem attentatum passum, non tamen quando contra ipsum, & in fauorem aduersarij attentantis lata sit, quia cum hoc appellationis prohibendæ priuilegium inter cætera à iure in fauorem passum inducatur, in eius dampnum retorqueretur, si à reuocatione attentati negata non sibi permitteretur appellatio quoad vtrumque, iuxta regul. text. in *l. quod fauore C. de legibus*, imò loco priuilegij pœnam consequeretur, quod esse nõ potest, quia ordinata ad vnum finem, contrarium non debent operari, & attentans, in cuius odium appellatio non suspendit, ex suo dolo, & malitia reportare commodum, & sic foret vt ordinata ad vnum finem, contrarium effectum operarentur. Itaque dicendum est, vt appellatio emissæ à sententia reuocationis attentati non suspendat, à denegatione autem reuocationis, & sic contra attentatum passum, & in fauorem attentantis, posse passum appellare quoad vtrumque effectum. Pro quo facit in his terminis propriis, quod ita conclusit Augustin. Berouius *consil. 51. in hac causa, versiculo secunda conclusio num. 5. & sequentibus lib. 3.* vbi dicit, & probat, quod à denegata reuocatione cuiusdam sequestri, quod pretendebatur attentatum, & ex eo capite petebatur reuocari, validè posse appellari ab ipso sequestro attentatum passum, cui reuocatio denegata est, ita vt præfata appellatione pendente nihil sit innouandum. Et facit etiam Eguidius *decisione 47. vbi appellatur.* dum ibi supponit, quod à sententia lata in attentatis contra vtramque partem, vtramque ab ipso appellasse, quod aliud foret dicendum si aduersus attentantem solummodo lata fuisset, & hoc & notorium & vulgare est, quod quando in fauorem alicuius à iure appellatio prohibetur, vt ipsi priuilegiato non censetur prohibita, sed per-

42 Salgado de protect. Reg. Tom. 1.

missa, quando aduersus illum sententia fertur, sed integraliter suos effectus habeat, vt in pronuntiatione negatiua hæredem non mittendum in possessionem, vtemem remedio l. fin. *Cod. de edicto.* iuxta stupendum dictum (quod vocant) Angeli in *l. quisquis num. 3. Cod. quorum appellat. non recip.* & in sententia lata in possessorio contra spoliatum, iuxta ea quæ latè Lancelot. in *tractatu de appella. perm. vel prohib. in possessor. 2. s. limit. regule per eum ibi posita.* Jacob. de Sanc. Georgio in *l. fin. num. 3. o. & Zuchard. num. 443. Cod. de edicto diui Adrian. tollen. Ruginell. tractat. de appellat. §. 2. cap. 3. sub numer. 6. 49. versus finem versiculo appellabitur.* Lancelot. *tractatu de attent. 3. part. cap. 28. num. 89.* Escacia *tractat. de appellat. quæst. 17. limit. 6. membro 6. numer. 38. fol. 3. 50.* Petrus Duenas *regul. 44. fall. 1. Menoch. tractat. de adipiscen. remed. 4. quæst. 100. num. 856. versiculo secundus fol. 54.* Achil. Personat. *tractatu de adipisc. possess. num. 344. versiculo vel & quoque fol. 269.* Petrus Surd. *tractatu de aliment. tit. 8. priuileg. 60. numer. 26. & 27.* Tiraquell. *tractat. le mort saisit le vif. p. 6. declara. 6. num. 3. versiculo id autem.* Cæsar Contar. in *l. unica, in ampliacione numer. 113. versiculo non esse Cod. si de moment. possess. & loquendo in sententia negatiua alimento 25. peritorum, vt appelletur quoad vtrumque, tenet Angel. in *l. fin. sub numer. 1. ff. de appellatio. recip. quem referunt, & sequuntur Contar. vbi proximè limita. 17. numer. 19.* Petrus Surd. *d. priuilegio 60. num. 24. in fin. & num. 25. & sequentibus.* & signantur numer. 23. in fin. Ruginell. *tract. de appellat. §. 2. cap. 3. num. 68.* Escacia *de appellat. quæst. 17. limit. 7. numer. 19. & seqq. qui numer. 20. confirmat ex doctrina Angeli in d. l. fin. sub numer. 1. quem referens sequitur Contard. vbi proximè, & Ruginell. d. cap. 3. numer. 7.* quod potest appellari à sententia, qua pronuntiat, annonam non esse distribuendam in vsum militum (licet loquendo in possessorio Marquessan. *tractatu de commissio. cap. 2. 1. numer. 28. fol. 23. 5. post Puteum, affirmare contrarium ausus fuerit.) Et idem contingit in sententia negatiua, vel contra creditorem executionem instrumenti Cameralis seu guarentigati, seu sententiæ etiam petentem, quia tunc à lata sententia negatiue concepta conceditur appellatio, licet ab affirmatiue lata non admittatur iis in casibus, quoad suspensiuum, vt suis locis commodius latius Deo dante diximus; præcipuè infra 3. part. cap. 4. per totum, vbi multa circa hunc articulum congestimus omnino videnda.**

**

L1 2 CAPVT